

Pracovní list

Předmět: Český jazyk a literatura

Ročník: 5.B

Opakování vzdělávacího celku: Vyjmenovaná a příbuzná slova

Slovní druhy

Koncovky podstatných jmen

Shoda přísudku s podmětem

Přídavná jména

1. Procvičování pravopisu vyjmenovaných a s nimi příbuzných slov.

Doplň i, í / y, ý:

Vidět, slepýš (plaz), plyn, odbitý (test), slíbil, vybilít, obyčej, umýt, mlýnice, líska (keř), býček, lízátko, brzičko, lišej, slyšel, pila (nástroj), místo, Bystřice, smíšek, pyl (prášek), synek, mýtina, lýkovec, chmýří, dobitý hrad, lýčený provaz (provaz z lýka), hlemýždí domek, byl vinen, visací zámek, babička, kompotová miska, blízká ves, Povydří, blýská se a třpytí, slabikář, neklopýtej, obyvatelé, hbitě, rozčepýřený jako vrabec, se system.

2. Přiřaď slovo vyjmenované, urči slovní druhy a doplň i, í / y, ý:

př. obyvatelé – obyvatel, hbitě – není

rozčepýřený (2) – rozčepýřený

plynová (2) kamna (1) – plyn

políbil (5) ji (3) na (7) čelo (1) – není

zalykal (5) se (3) smíchem (1) – vzlykat

vyviklaný (2) zub (1) – předpona vy

sivá (2) holubička (1) – není

prohlásit (5) – není

pořád (6) zívám (5) – není

mlýnské (2) kolo (1) – mlýn

pytlák (1) – pytel

3. Koncovky podstatných jmen. Doplň i, í / y, ý:

se světly	ve chvíli	se lvy
nad poli	slané slzy	k dědovi
pohodí	do tmy	dlouhé vlasy
tajemství	časté chyby	chytat červy
konopí	do školy	pravé hříby
po nebi	včely	rozkvetlé stromy
sít obilí	pod hrází	pod kůly
s lasy	na mezích	řešit hlavolamy
prostranství	ze slámy	k Janovi
na území	žirafy	okoralé chleby
za zdymadly	do vazby	nejíst salámy
za čerpadly	o tarantuli	ostré drápy
na zdraví	v broskvích	staré erby
za skly	od kopřivy	pěkné seriály
jmelí	z bobulí	plné příkopy

4. Procvičování pravopisu shody přísudku s podmětem. Doplň i, í / y, ý:

Koloušci leželi ukryti ve vysoké trávě. Zajíci kličkovali po poli. Dvě zmije se nepohnutě vyhřívaly na kameni. Divocí psi honili srnu. Mladé borovice omamně voněly. Děti se rozběhly po svahu dolů. Nákladní auta odvážela mohutné klády. Z horských svahů stahovali kmeny stromů silní koně. Dřevorubci pilami zbavili stromy větví. Veverky vykukovaly z korun jedlí. Vyplašení bažanti se ukrývali v křovinách. I ptáci na chvíli zmlkli. K večeru stroje utichly a lidé odešli.

Shoda přísudku (v minulém čase) s několikanásobným podmětem:

Kluci i holky zmizeli.

Závodníci i auta zmizeli.

Kolo i koloběžka zmizely.

Děda, babička a rodiče zmizeli.

Bolest, otok i modřiny zmizely.

5. Přídavná jména

5.1 Vyjádři přídavnými jmény, jaký (jaká, jaké) je:

př. stroj, který naolejovali – naolejovaný

cesta, která se klikatí – **klikatá**

stroj, kterým se píše – **psací**

kotě, které chvíli neposedí – **neposedné**

Majka, která se neustále chlubí – **chlubivá**

bouda pro psa – **psova**

sestra žalobnice – sestra **užalované**

5.2 Vyjádři přídavnými jmény, čím je (jsou):

př. mašle Adélky – Adélčina

rákoska učitele – **učitelova**

zuby babičky – **babiččiny**

miska Alíka – **Alíkova**

náměstí pojmenované podle pana Pučálky – **Pučálkovo**

oko Jana Žižky – **Žižkovo**

5.3 Doplně náležitou koncovku:

Koncoví hráči, na automobilových závodech, s olýsalými medvědy, pravý úhel, s neurvalým chováním, nesmělý člověk, milý hochu, v růžových šatech, cizím lidem, vzrostlých stromů, rozkvetlý keř, veselí kamarádi, zastaralý postup, nafialovělý nádech, zkosnatělý člověk.

6. Procvičujeme čtení a porozumění textu – encyklopedie, cestopisy, časopisy, knihy, hry... (země Evropy, informace k učivu ČS-Vlastivěda).

Další materiály k tématu najdete v učebnici:

ČJ 5 Alter

Pravopis přídavných jmen (PS)

Opakujeme češtinu ve 3.-5. ročníku (PS)

Vypracovala: Mgr. Petra Ovečková